

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

СПРАВКА

за отразяване на становищата, получени след съгласуване
на Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на Проект на Закон за хората с увреждания
по чл. 35, ал. 1, т. 3 и ал. 3 от УПМСНА

Министерство	Предложение	Приема/ не приема предложението	Мотиви
1	2	3	4
Заместник министър-председател	Без бележки и предложения, съгласно чл.34, ал.2 от УПМСНА		
Заместник министър-председател по икономическата и демографската политика	Без бележки и предложения, съгласно чл.34, ал.2 от УПМСНА		
Заместник министър-председател по обществен ред и сигурност и министър на отбраната	Без бележки и предложения		
Заместник-министър председател по правосъдната реформа и министър на външните работи	Без бележки и предложения. В допълнение на Наше писмо по повод съгласуване на материали относно проект на Закон за хората с увреждания, бихме искали да добавим следното: Подкрепяме инициативата за реформа в системата за интеграция на хората с увреждания в България, която ще бъде реализирана чрез настоящия закон. Разглеждаме предложенията в глава четвърта, раздел V, по отношение на подкрепеното вземане на решения,	Няма конкретно предложение.	

	<p>като добра първа стъпка в посока реализация на задълженията по чл. 12 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.</p> <p>Същевременно обръщаме внимание, че ще бъдат необходими допълнителни действия за привеждане на българското законодателство в съответствие с чл. 12, вкл. промени в Семейния кодекс и Закона за лицата и семейството, отчитайки и получените препоръки при представянето на Първия национален доклад по изпълнението на задълженията по Конвенцията на 3 и 4 септември т.г. в Женева.</p>		
<p>Министерство на финансите</p>	<p>Във връзка с изпратените ни за съгласуване материали с писмото под горния номер, относно проект на Решение на Министерския съвет за одобряване проект на Закон за хората с увреждания, Министерството на финансите изразява следното становище:</p> <p>Както многократно сме изразявали становище, социалните политики за хората с увреждания се нуждаят от извършването на цялостен преглед и реформа с оглед на това да се гарантират правата на тази уязвима група хора в неравностойно положение и тяхната адекватна социална защита, като едновременно с това се усъвършенства механизма за разпределение на средства от държавния бюджет за тези политики. Предвид очакванията на обществото за реформи в тази област, подкрепяме разработването на нов закон за хората с увреждания, който да прилага и изискванията на Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН. Същевременно по наше мнение предложената уредба в</p>		

	<p>законопроекта в голямата си част е непоследователна и несъгласувана, като отсъства яснота на концепцията и координираност по отношение на предмета и обхвата на закона. От това следва практическата невъзможност да бъде оценено до колко ефективно ще е прилагането на законопроекта, както и неговото финансово въздействие, в т.ч. и доколко разпоредбите са съобразени с режима на държавните помощи. Приложената финансова обосновка към проекта на решение е формална и не обхваща всички аспекти на законопроекта, които водят до пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет. Преди всичко законопроекта предлага създаването на нови административни структури и консултативни органи, като не е засегнато във финансовите разчети към законопроекта. Прави впечатление, че броят на тези структури нараства спрямо тези по сега действащия Закон за интеграция на хората с увреждания, което намираме за неприемливо, както по отношение на прилагането на закона, така и в контекста на очакваното бюджетно въздействие и на принципите за икономичност, ефикасност и ефективност при управлението на публичните финанси.</p> <p>Предложен е спорен (вкл. като правна техника) подход за паралелна уредба на създаването на Специализиран орган за хората с увреждания с основна дейност за изготвяне на индивидуалната оценка на потребностите на хората с увреждания, реализиране и координиране на политиките за правата на хората с увреждания, който да функционира от 1 януари 2021 г. при запазване на</p>	<p>Приема се.</p>	<p>Отразено е в законопроекта и във финансовата обосновка.</p>
--	---	-------------------	--

досегашните органи, като Агенцията за хората с увреждания и Агенцията за социално подпомагане. Така предложената уредба в законопроекта, в т.ч. и в съответните параграфи от преходните и заключителните разпоредби (виж, например §11 и §12 във връзка с §2 относно влизането в сила на закона) е непоследователна и несъгласувана, т.е. в интерес на правната сигурност е в случай, че се приеме създаването на нов орган това да се направи с последващи промени в закона, а не още на този етап. Отбелязваме, че със Закона за администрацията не е предвидена подобна административна форма - Специализиран орган, като органите предвидени по този закон към Министерския съвет могат да бъдат държавна агенция и държавна комисия. Тук ще се спрем още веднъж на необходимостта от преценка по целесъобразност на предлаганите законодателни решения относно органите и административните структури, тъй като създаването на толкова органи със сходни правомощия/функционална компетентност поражда риск от дублиране на функции, респ. дублиране на финансиране на политики и дейности, неясни граници на отговорност при извършването на бюджетни разходи, затруднения при бюджетната процедура и бюджетното планиране, и пр. Новата административна структура ще обхваща 149 населени места, колкото са и сега дирекциите „Социално подпомагане“ към Агенцията за социално подпомагане (АСП), т.е. това е изграждане на две напълно дублиращи се структури, извършващи една и съща дейност. Не намираме аргументи от

<p>доклада на вносителя за изграждането на такъв орган, при положение че АСП има изграденият капацитет и към момента извършва оценка на необходимостта от финансова подкрепа, социални услуги и тяхното предоставяне. Намираме за необосновано твърдението на вносителя във финансовата обосновка към законопроекта, че е невъзможно остойностяването на създаването на Специализирания орган.</p>	<p>Частично се приема.</p>	<p>Предвижда се Съветът за наблюдение да осъществява функции по насърчаване, защита и наблюдение на прилагането на Конвенцията за правата на хората с увреждания, което е в изпълнение на изискванията на Конвенцията. Този съвет е колективен орган, който включва представители, определени от Омбудсмана на Република България и Председателя на Комисията за защита</p>
<p>С проекта на закон е предвидено и създаването на Съвет за наблюдение за осъществяване на функциите по насърчаване, защита и мониторинг на прилагането на Конвенцията за правата на хората с увреждания, който да гарантира защитата на правата на хората с увреждания. С оглед да бъдат изпълнени изискванията на Конвенцията, не намираме пречка мониторинга да бъде възложен, чрез допълване при необходимост на функциите и задачите на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания, така че да се гарантира мониторинга по правата на хората с увреждания. Възражавам по предложените разпоредби на чл. 17, ал. 4 във връзка с ал. 2 на същия член, които предвиждат от държавния бюджет да се осигуряват ежегодно средства за изпълнението на дейностите, предвидени в приеманата от Съвета за наблюдение годишна програма. Финансирането на тези дейности следва да се осигуряват чрез съответния бюджет на органа, който администрира дейността на съвета, като се представят разчети за необходимите средства в рамките на бюджетната процедура за съответната</p>		

година. Във финансовата обосновка, както и в доклада по законопроекта няма информация по отношение на това какви ще бъдат тези дейности и необходимите средства за тяхното изпълнение.

от дискриминация, както и представители на организациите на и за хора с увреждания и представител на БАН. Колективният орган ще се събира, за да обсъжда въпроси, свързани с прилагане разпоредбите на Конвенцията, а за администриране на неговата дейност ще бъде използван финансовия и човешки ресурс на горепосочените институции. Функциите и ролята на Съвета за наблюдение съществено се различават от функциите на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания, който е консултативен орган към изпълнителната власт. Националният съвет консултира

	<p>По повод коментирания по-горе подход и използвана правна техника отбелязваме, че до несъгласуваност и неяснота на уредбата водят и паралелните препратки в законопроекта към действащи закони (в някои от тях липсва съответна уредба, към която се препраща) и към закони, които не съществуват, като например регламентирането е чл. 21, ал. 3 на личната помощ с отделен закон. Липсва яснота по отношение на намеренията на вносителя относно „личната помощ“, като личи ясното разграничение в законопроекта на тази социална услуга от останалите социални услуги, чрез препратка към отделен закон. Във финансовата обосновка към законопроекта следва да бъде взет предвид този аспект, като се направи оценка на обхватът, критериите и финансовата оценка на асистентската услуга. По наше мнение</p>	<p>Частично се приема.</p>	<p>изпълнителната власт при разработването на политиката за хора с увреждания, докато Съветът за наблюдение ще извърша наблюдение на изпълнението на Конвенцията и се явява независим коректив на изпълнителната власт. Чл. 17, ал. 4 от законопроекта се заличава.</p> <p>Текстовете в законопроекта са прецизирани. Предвижда се индивидуалната оценка на потребностите, включително критериите и оценката на броя часове за ползването на лична помощ и необходимостта от ползване на социални услуги, да се изготвят по Методика, утвърдена</p>
--	--	----------------------------	---

	<p>разпоредбите на чл. 21, ал. 3 от проекта на закон създават сериозни финансови ангажименти, които следва да бъдат остойностени и взети предвид при разглеждането и приемането на този законопроект. Същевременно от страна на МТСП са предприети сериозни стъпки в посока разработването на нов закон за социалните услуги. В този смисъл припомняме позицията на Министерството на финансите относно проекта на Закон за личната помощ, който беше подложен на публично обсъждане и обсъден от Националния съвет за интеграция на хората с увреждания, а именно, че съгласно изискването на чл. 10 от Закона за нормативните актове обществените отношения от една и съща област да се уреждат с един, а не с няколко нормативни актове от същата степен. Приемането на специален закон за тази конкретна социална услуга не би допринесло за адресирането на основните проблеми и потребности на хората с увреждания, като редът и условията за личната помощ следва да намерят отражение в проекта на Закон за социалните услуги, каквато е и този тип услуга.</p> <p>Наред с горното, предлаганите законодателни решения по чл. 99 от глава шеста, противоречат на основни правила на Закона за публичните финанси (РМВ) (независимо, че уредбата възпроизвежда разпоредби на действащия Закон за интеграция на хората с увреждания), в частта, с която определени приходи се третират като „собствени приходи“ на Агенцията за хората с увреждания (АХУ) и съответно се определя цели характер на приходите, вкл. на тези от</p>	<p>Приема се.</p>	<p>от министъра на труда и социалната политика. Финансовите ангажименти в този аспект са остойностени и отразени във финансовата обосновка.</p> <p>Бележката е отразена в законопроекта.</p>
--	---	-------------------	--

събираните по закона глоби. Във връзка с последното отбелязваме, че има и несъгласуваност на свързани разпоредби на закона, като например разпоредбата на чл. 99, т. 3 във връзка с тази на чл. 107, ал. 4, където се визират само глоби, а законът предвижда и имуществени санкции и т.н.

Не подкрепяме предложението за създаването с чл. 48 и чл. 65 съответно на специализиран фонд „Заетост на хората с увреждания“ и фонд „Мобилност и достъпна среда“. Преди всичко, законопроекът не дава необходимата яснота относно статута на тези фондове, но уредбата относно част от приходоизточниците навежда на извода, че съставителите целят създаването на извънбюджетни фондове или на фигура, аналогична на фонда по § 1, ал. 4 от допълнителните разпоредби на Закона за движението по пътищата (Фонда за безопасност на движението). При действието на ЗПФ (вкл. в контекста на чл. 2 от ЗПФ) не намираме основание да бъде подкрепено нито създаването на извънбюджетен фонд, нито на такъв по подобие на фонда по Закона за движението по пътищата. Дори и да се предвиди фондовете да са юридически лица, то отново стои въпросът за целесъобразността от тяхното съществуване при наличието на компетентни да провеждат съответните политики държавни органи, което предполага и финансирането на дейностите за

Приема се.

Бележките са
отразени в
законопроекта.
Фондовете са
оттеглени от
законопроекта.
Текстовете са
прецизирани.

хората с увреждания да става в рамките на провежданите от тях политики. В продължение на горното обръщаме внимание, че разпределението и целевото разходване на средства чрез отделни фондове противоречи на основен бюджетен принцип, заложен в чл. 17, ал.1 от ЗПФ, а именно че постъпленията не са целеви и служат за покриване на всички разходи. Целевият характер на средствата води до ненужна фрагментация на публичните финанси, чийто резултат е неефективно управление на средствата и разходите. Тъй като функциите и дейностите, предвидени за финансиране чрез фондовете по принцип попадат преди всичко в обхвата на провежданата политика от министъра на труда и социалната политика, а предвидените приходоизточници на специализирания фонд „Заетост на хората с увреждания“ по същество са бюджетни приходи, в контекста на чл. 6 от ЗПФ, необходимите средства следва да се планират, разходват и отчитат по бюджета на Министерството на труда и социалната политика (МТСП) в съответствие с регламентираните със ЗПФ основополагащи бюджетни принципи и правила. Аналогичен е примера и с фонда „Мобилност и достъпна среда“. В този смисъл не подкрепяме обособяването на отделни фондове за целите на финансиране на бюджетни разходи, които по принцип са част от бюджета на МТСП (или друг ПРБ) и следва да се разчитат за съответната година по общия ред, приложим за всички бюджетни организации, регламентиран със ЗПФ. Обръщаме внимание, че и тук вносителят при съставянето на финансовата

обосновка не е взел предвид отражението върху държавния бюджет от дейността на тези фондове. Не намираме, мотивите към законопроекта и докладът на вносителя да аргументират убедително необходимостта от финансирането на съответните дейности посредством въпросните фондове, респ. да изясняват защо финансирането не може да се осъществява по обичайния законов ред в рамките на изпълняваните от съответните министерства и от други бюджетни организации политики и програми (вкл. като се изхожда от естеството на предлаганите приходоизточници).

Ще си позволим да обърнем внимание и на предложението по чл. 19, ал. 1 от законопроекта, съгласно което централните и териториалните органи на изпълнителната власт се задължават да определят служители, които да изпълняват функциите на координатори по правата на хората с увреждания. Не става ясно какво налага подобно законодателно решение, но ако същото не произтича изрично от европейско изискване или от международни договорености, то предлагаме да се обмисли целесъобразността и пропорционалността на предлаганата мярка, като се съобразят разликите в различните администрации на централната и териториалната изпълнителна власт (функции, обща численост на персонала и пр.), както и обстоятелството, че в последно време се наблюдава тенденция в европейското и националното законодателство да се предвиждат множество подобни задължения, напр. във връзка със защитата на личните данни, за целите на равнопоставеността на жените и

Приема се.

С проекта на закона се предвижда въвеждане на функции на координатори, като за целта няма да бъдат назначавани нови служители, а само допълнително ще бъдат възлагани задължения, които ще се включат в длъжностните характеристики/заповедите на органа по назначаването на държавна служба на определените служители на ръководни

	<p>мъжете и др.</p> <p>В контекста на въпроса за финансирането считаме, че като цяло уредбата относно финансирането на различни права на хората с увреждания (вкл. раздел VI на глава четвърта), е несистематизирана и недостатъчно съгласувана както в рамките на самия законопроект, така и отнесено към други закони със свързана уредба. Месечната финансова подкрепа за хората с увреждания е обвързана, като процент от линията на бедност. Не става ясно, за което са необходими допълнително аргументи, защо вносителят е избрал именно този монетарен показател, при който се използват статистически методи за идентифициране на бедните в обществото. Същевременно, ползвайки показател измерител за бедността, разпоредбите не предлагат доходен критерий за установяване на нуждаещите се от този вид финансова подкрепа, като по отношение на целевите помощи по този закон се прилага</p>	<p>Приема се.</p>	<p>длъжности.</p> <p>Определянето на координатори е с оглед хоризонталния характер на политиката за правата на хората с увреждания и всички секторни политики, които следва да бъдат ангажирани при оказване на подкрепата за хората с увреждания.</p> <p>Бележката е отразена в законопроекта.</p> <p>Направени са индикативни разчети за необходимия ресурс в тригодишен план за месечната финансова подкрепа за хората с увреждания, обвързана като процент от линията на бедност, според степента на увреждането, и възможностите за</p>
--	--	-------------------	--

	<p>доходен тест. Направените финансови разчети за осигуряване на месечна подкрепа за хората с увреждания не отчитат промяната в показателя „линия на бедност“. Отчитаме факта, че този показател се приема ежегодно съобразявайки се с актуалните статистически данни, но предвид заложеното вдигане на минималната работна заплата за страната в програмата на правителството, следва да се направят индикативни разчети за това как ще нараства необходимия ресурс в тригодишен план за този вид подкрепа и възможностите за тяхното осигуряване.</p> <p>С предложеният нов подход със законопроекта следва да се извършва индивидуална комплексна оценка, съобразена с конкретните потребности на лицето с увреждане. Тази индивидуална оценка предполага обективното отразяване на здравословното състояние, функционалните затруднения и наличието на бариери при изпълнението на ежедневните дейности на лицето с увреждане, както и вида необходима подкрепа. Предвид тази оценка, лицето следва да бъде насочвано към компетентните институции и организации за реализиране на неговите права. Оценката ще се извършва от специализирани отдели към Специализирания орган, които от 2021 г. ще заместят сега действащите консултативни комисии към дирекциите „Социално подпомагане“ към АСП. В проекта на закон се предвижда съставът на специализираните отдели, които ще се сформират първоначално към дирекции „Социално</p>	<p>Приема се.</p>	<p>нейното осигуряване, отразени във финансовата обосновка. Изложени са допълнителни аргументи във финансовата обосновка.</p> <p>Бележката е отразена в законопроекта и във финансовата обосновка.</p>
--	--	-------------------	--

	<p>подпомагане“ да се определя с правилника за прилагане на закона. Това както и липсата на информация в доклада и финансовата обосновка към законопроекта не дават яснота с какво дейността им и състава им ще се различава от сега действащите консултативни комисии към АСП. Необходимо е законопроекта и съпътстващите го материали да дадат повече информация и финансови разчети за дейността на новите специализирани звена.</p> <p>Обръщаме внимание и върху предлаганото с чл. 41 от проекта законодателно решение за въвеждането на квота на работната сила, което регламентира отговорностите на всички работодатели да заделят от работните си места за назначаване на хора с трайни увреждания, както и на свързаната с тази норма друга уредба в законопроекта и други специални закони. Макар и по принцип въпросът за въвеждането на въпросната квота да не е от водещата функционална компетентност на МФ, предлагаме на вносителя още веднъж да бъде направена съответната преценка за обосноваване и пропорционалност на мярката, тежест за икономическите субекти и тези в публичния сектор, и пр. Следва да се отбележи, че и предвидената със законопроекта уредба на тези отношения е непоследователна, непълна и не дава отговор на редица въпроси, за които има основание да се предполага, че ще възникнат при прилагането на закона, в т.ч. и по отношение на финансовото въздействие в публичния сектор.</p>	<p>Частично се приема.</p>	<p>Текстовете са прецизирани в законопроекта. Във финансовата обосновка е направен разчет на финансовото въздействие, в резултат на въвеждане и прилагане на квотата на работната сила. Квотата за публичния сектор е уредена в Закона за държавния служител, в т.ч. и административна отговорност на органите по назначаване.</p>
--	--	----------------------------	--

	<p>По отношение на предложеното създаване с чл. 54 и чл. 55 на центрове за защитена заетост, във финансовата обосновка към законопроекта е посочено, че необходимите допълнителни средства по тази мярка ще възлизат на 600 000 лв. Същевременно това предложение не е обосновано с конкретни разчети по отношение на броя на тези жилища, техния капацитет, структура, управление и др. Предвид информацията в доклада към законопроекта, че тези центрове са механизъм в подкрепа на трудовата интеграция на хора с тежки и множество увреждания с основна цел осигуряване на условия за извършване на продуктивна дейност, платена работа и предоставяне на персонални подкрепящи услуги, намираме, че тяхното функционално уреждане по-логично да намери отражение в проекта на Закон за социалните услуги.</p> <p>Предлагаме чл. 84 и чл. 27, ал. 7 да отпаднат предвид специалната материя която уреждат и която следва да намери отражение в Кодекса за социално осигуряване, а не с настоящият законопроект.</p>	<p>Частично се приема.</p> <p>Частично се приема.</p>	<p>Отразено е в законопроекта и във финансовата обосновка. В рамките на законопроекта се въвежда нова форма на заетост - защитена заетост за хора с трайни и множество увреждания за извършване на продуктивна дейност, платена работа в пакет с персонални подкрепящи услуги. Това не е социална услуга.</p> <p>Специалната разпоредба по чл. 27, ал. 7 определя срока за ползване на правата по този закон. В конкретния случай - пожизнено независимо от определения в експертното решение срок за посочения кръг от</p>
--	--	---	---

	<p>Наред с горното предлагаме и раздел II „Образование и професионално обучение“ на глава четвърта „Подкрепа за социално приобщаване“ да отпадне. Въпросите относно общата и допълнителна подкрепа на деца и ученици са уредени в Закона за предучилищното и училищното образование и съответно в държавния образователен стандарт за приобщаващо образование. В тази връзка не виждаме смисъл от уреждането на тези въпроси в проекта на закон, тъй като освен неясноти при тълкуването може да доведе и до проблеми при прилагането на материята в практиката.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>правоимащи. Разпоредбата е съобразена с КСО. Правата се ползват въз основа на изготвената индивидуалната оценка на потребностите, която е със срок 5 години от датата на издаването ѝ, в случаите по ал. 7.</p> <p>Раздел II „Образование и професионално обучение“ е една от областите на подкрепа за социално приобщаване на хората с увреждания. Регламентирана е отговорността на министерството на образованието и науката за гарантиране на правата на хората с увреждания в областта на образованието,</p>
--	--	----------------------	--

	<p>Освен това, не подкрепяме и въвеждането на нов вид стипендии за ученици и студенти е този законопроект. Въпросът за реда и условията за получаване на стипендии е уреден със Закона за предучилищното и училищното образование и Закона за висшето образование и подзаконовите нормативни актове по тяхното прилагане. Още повече, че в тези закони не е предвидено предоставянето на стипендии на деца на родители с трайни увреждания.</p> <p>Относно разпоредбите на чл. 30 считаме, че водещо следва да е становището на Министерството на здравеопазването (МЗ). Независимо от това, по наше мнение законопроектът, както и мотивите към него, не дават яснота, относно това коя структура ще разработва и предлага на Министерския съвет да приеме програмите за профилактика и рехабилитация, както и не е ясен източникът на финансиране на дейностите по програмите.</p>	<p>Приема се.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>предвид че политиката за хората с увреждания е хоризонтална политика и изисква активно участие и изпълними ангажименти на всички заинтересовани страни.</p> <p>Отразено е в законопроектът.</p> <p>В законопроектът е посочена структурата, която разработва и предлага на Министерския съвет за приемане на програма за ранна диагностика и профилактика на</p>
--	--	--	---

	<p>С §18 от ПЗР на проектозакона се предвижда от 1 януари 2020 г. финансирането и предоставянето на медицински изделия и помощни средства за хората с увреждания да премине към системата на здравеопазването. Във връзка с преминаването на тази дейност от МТСП към МЗ е необходимо МТСП да представи разчет на освободените средства, в резултат на отпадане на тази дейност, които да намерят отражение във финансовата обосновка към законопроекта, с оглед компенсирани осигуряване на източник на финансиране на предвидените със законопроекта нови дейности за МЗ, както и да се даде оценка на необходимия административен капацитет за предоставяне на тези помощни средства от страна</p>	<p>Приема се.</p>	<p>генетичните и пренаталните заболявания и придобити състояния. Медицинската рехабилитация е лечебна дейност, която се осъществява от мултидисциплинарни екипи при условията и по реда на Закона за лечебните заведения и на Закона за здравното осигуряване.</p> <p>Направен е разчет във финансовата обосновка.</p>
--	---	-------------------	--

	<p>на МЗ.</p> <p>По отношение на административно-наказателните разпоредби отбелязваме, че съставителите би следвало да обмислят тяхното преработване и съобразяване с мерките по Решение № 69 на Министерския съвет от 2018 г., с което са идентифицирани слаби места в уредбата на административно-наказателната отговорност в националното законодателство и са набелязани мерки за тяхното преодоляване.</p> <p>По отношение на §20 от преходните и заключителните разпоредби ще си позволим да отбележим, че не намираме основание и необходимост от включване в законопроекта на такава уредба, предвид статута на специализирания орган и правилата на Закона за Сметната палата и на Закона за държавната финансова инспекция, още повече, че предложената от съставителите редакция е неточна и несъгласувана с тези закони.</p> <p>Предлагаме да отпадне възможността за финансирането от държавния бюджет по чл., 101, ал. 2, т. 2 на национално представителните организации на и за хората с увреждания, което е предпоставка за двойно финансиране предвид субсидиите от държавния бюджет.</p> <p>Наред с това предлагаме да се обмисли и да намери отражение в законопроекта определянето на съществуващ държавен орган, който ще следи за спазването на критериите за представителност на организациите.</p>	<p>Приема се.</p> <p>Приема се.</p> <p>Приема се.</p> <p>Приема се.</p>	<p>Отразено е в законопроекта.</p> <p>Отразено е в законопроекта.</p> <p>Отразено е в законопроекта.</p> <p>Отразено е в законопроекта.</p>
--	---	---	---

	<p>В заключение и предвид изложеното по-горе, обръщаме внимание на необходимостта от цялостно преработване на предложената финансова обосновка към законопроекта. Финансовата обосновка следва да е прецизна и подробна, която да включва оценка на натуралните и финансови разчети на всички аспекти от законопроекта, в т.ч. да отразява и становището на други първостепенни разпоредители, чиито бюджети са засегнати от настоящия законопроект, като напр. министъра на здравеопазването и пр. За да бъдат предложените мерки и дейности по проекта на закон реално изпълними, разходите за тяхното осъществяване е необходимо да бъдат обвързани в рамките на разчетите по консолидираната фискална програма за съответната година, като се вземе предвид, както наличния към момента финансов ресурс, който по бюджета на Министерството на труда и социалната политика, за 2018 г. възлиза на 272 040 000 лв., в т.ч. 68 400 000 лв. за услугата „личен асистент“, така и за сметка на други бюджети. В този смисъл, финансирането от държавата на съответните дейности не е въпрос на обособяване на отделни фондове, а е свързано с усъвършенстване на системата и критериите за определяне приоритетите на провежданата от правителството национална политика в областта на хората с увреждания при извършване на разходите и разработването на конкретните разчети. На мнение сме, че е необходимо да се търси по-добра целен насоченост на подкрепата, която държавата предоставя, като се прилага индивидуална оценка на потребността, но при</p>	<p>Приема се.</p>	<p>Финансовата обосновка е преработена и прецизирана. Отражено е становището на министъра на здравеопазването.</p>
--	---	-------------------	--

	повишаване ефективността на действащите програми, усъвършенстване и надграждане на действащата нормативна уредба в тази сфера на политика, каквито считаме, че с настоящите разпоредби не се предлагат.		
Министерство на вътрешните работи	Без бележки и предложения, съгласно чл.34, ал.2 от УПМСНА		
Министерство на правосъдието	<p>Министерството на правосъдието съгласува изпратените документи относно проект на Решение на Министерския съвет за одобрение на проект на Закон за хората с увреждания със следната бележка:</p> <p>Считаме, че чл. 68, ал.3 от предложението за законопроект, който предвижда, че:</p> <p>„Органите на съдебната власт, както и всички държавни институции осигуряват на хората с увреждания ефективен достъп до правосъдие наравно с всички останали, включително чрез предоставяне на процедурни и подходящи за възрастта им мерки за подкрепа с оглед ефективното изпълняване на тяхната роля като преки и непреки участници, като свидетели във всякакви процесуални действия, включително в следствената и предварителната фаза“</p> <p>следва да бъде синхронизиран с възприетия в процесуалните ни закони подход по отношение фигурата на свидетеля и по-специално с наличието на абсолютното изискване за процесуалната дееспособност на свидетеля, а</p>	Приема се.	Бележките са отразени в законопроекта.

	<p>именно: чл. 118, ал.3 от Наказателно-процесуалния кодекс гласи:</p> <p>„Не могат да бъдат свидетели и лицата, които поради физически или психически недостатъци не са способни да възприемат правилно фактите, имащи значение за делото, или да дават достоверни показания за тях“; чл. 584 от Гражданския процесуален кодекс предвижда:</p> <p>„Немогат да бъдат свидетели, тълковници и преводачи: 1. недееспособните;</p> <p>5. слепите, глухите и немите;</p> <p>В допълнение, бихме желали да посочим, че в законодателството на почти всички държави-членки на ЕС е налице изискването свидетелят да е процесуално дееспособен, като са разписани ограничения по отношение на хора с ментални увреждания.</p> <p>Предлагаме с оглед хармонизиране на цитираните разпоредби, чл. 68, ал.3 от представения проект на Закон за хората с увреждания да бъде прецизиран в горния смисъл.</p>		
<p>Министерство на образованието и науката</p>	<p>Министерството на образованието и науката съгласува проект на Закон за хората с увреждания със следните бележки и предложения:</p> <p>1. Министерството на образованието и науката изразява несъгласие с чл. 32, ал. 4 от Проекта на Закона за хората с увреждания, в който е предвидено: „Институциите в системата на предучилищното и училищното образование осигуряват достъп и присъствие на асистентите на деца/ученици с увреждания в класните стаи.</p>	<p>Принципно се приема.</p>	<p>Отразено е в законопроекта.</p>

Асистентът е член на екипа за личностно развитие на детето/ученика.”

Така изрично разписан този текст в проектозакона не отговаря на философията на приобщаващото образование, която включва свобода на вземане на решения от екипа за подкрепа на личностното развитие на детето/ученика със специални образователни потребности, индивидуален подход при предоставяне на подкрепа за личностно развитие съобразно индивидуалните потребности на детето/ученика при съблюдаване на неговия най-добър интерес. И към настоящия момент Законът за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) не ограничава присъствието на личния асистент на детето/ученика в образователната институция и в групата/класа. Съгласно предоставена информация от регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващо образование (РЦПППО) за миналата учебна година към 320 деца и ученици са били подкрепяни от лични асистенти в различни образователни институции, като асистентът е присъствал в класната стая по време на час. Личният асистент на детето/ученика със специални образователни потребности е заедно с детето/ученика в групата/класа когато в плана за подкрепа е записано, че детето/ученикът се нуждае от такава подкрепа. В повечето случаи екипът за подкрепа за личностно развитие взема това решение, когато се отнася за деца и ученици с комплексни потребности вследствие на емоционално-поведенчески проблеми, при разстройство от аутистичния спектър, както и при

други нарушения и заболявания, налагащи присъствие на личен асистент. Водещият принцип при вземането на такова решение е най-добрият интерес на детето/ученика и осигуряване на равен достъп до качествено образование и приобщаване на детето/ученика в образователната среда. Философията на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование поставя детето/ученика в центъра на образователния процес, като институциите в системата на предучилищното и училищното образование трябва да осигуряват промяна на образователната среда така, че тя да стане приемаща, съобразена с индивидуалните потребности на всяко едно дете или ученик.

Също така, от правно-техническа страна следва да се отбележи, че понятие или длъжност „асистент на дете/ученик“ в нормативната уредба, уреждаща визираните обществени отношения, не съществува. Съгласно Националната програма „От социални помощи към осигуряване на заетост“ към Министерството на труда и социалната политика става въпрос за дейности „Социален асистент“ и „Личен асистент“, които може да се изпълняват от определени хора, а не за асистент на дете/ученик. В този смисъл разпоредбата се нуждае от прецизиране и яснота.

На второ място трябва да се има предвид, че съставът на екипа за подкрепа за личностно развитие на детето или ученика е нормативно определен в Закона за предучилищното и училищното образование (чл. 188, ал. 4) и в него не е предвидено участието на асистент на

дете/ученик. Изискването е членове на екипа да са специалисти от различни институции с необходимите квалификация и компетентности в областта на подкрепата за личностно развитие, каквито асистентът, в общия случай, не притежава. В този смисъл и неговата роля при работата с детето или ученика е различна спрямо тази на членовете на екипа за подкрепа. Докато функциите на последните са свързани с анализиране, извършване на оценка на индивидуалните потребности, изготвяне на план за подкрепа и проследяване развитието на детето или ученика и други организационни задължения, то задачите на асистента се отнасят до неговото битово и физическо обслужване.

От друга страна, Националната програма „Асистенти на хора с увреждания” на Министерството на труда и социалната политика е разработена с цел да се преодолее недостатъчното развитие на алтернативни услуги и грижи за деца с увреждания и за подпомагане на техните семейства. Много от децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в системата на предучилищното и училищното образование, имат лични асистенти, осигурени по тази Национална програма. Трудовата заетост на личния асистент е в рамките на не повече от четири часа на ден и основните му задължения, разписани в договора, чрез който се наема, са да подпомага детето в придвижването му до и от образователната институция, до различните услуги, които детето ползва, здравни заведения, центрове за обществена подкрепа или центрове за

рехабилитация и др. В този смисъл считаме, че когато личният асистент не е родител на детето не може да бъде част от екипа за подкрепа за личностно развитие, тъй като единствено родителите могат да вземат решения по отношение на това по какъв учебен план и в каква форма ще се обучава детето, от какви подкрепящи специалисти то има нужда. Също така при разглеждане на всеки конкретен случай на дете на екипа за подкрепа за личностно развитие се представя лична здравна информация - ТЕЛК, РЕЛК, епикризи и др., в които се съдържат лични данни за детето и семейството. Не би следвало личният асистент да има достъп до тази информация. Друг аргумент в подкрепа на тезата, че текстовете на чл. 32, ал. 4 са излишни е, че в правомощията на директорите на образователните институции е да сключват трудови договори със специалисти, които са необходими за осигуряване на подкрепа за децата и учениците със специални образователни потребности, така, че да бъдат спазени принципите за равен достъп до качествено образование и за приобщаване на всяко дете и на всеки ученик. В ЗПУО е осигурен регламент за назначаване на помощник на учителя в детската градина и училището. Помощникът на учителя е лице, което не е педагогически специалист по смисъла на ЗПУО, но преди да заеме длъжността преминава през обучение, организирано от съответния регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование в областта съгласно Наредбата за приобщаващото образование. В този смисъл личният асистент не

само няма нужната подготовка да осъществява подкрепа на детето в образователна среда, но в проектозакона за него не се предвижда дори допълнително обучение.

С оглед на изложеното смятаме, че текстът на чл. 32, ал. 4 противоречи на действащата нормативна уредба и прилагането му ще затрудни дейностите по предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците с увреждания.

2. В чл. 36 е посочено, че висшите училища осигуряват подкрепяща среда, специални приспособления, подходящи учебни материали и допълнителна преподавателска помощ, подпомагащи процеса на обучение и оценяване на хората с увреждания, както и подготовка на специалисти за работа с хора с увреждания. Считаме, че записано с такъв императивен характер, приложението на разпоредбата на практика би било трудно осъществимо с оглед спецификата на всяко виеше училище и отчитайки принципа на академичната автономия, изразяващ се в свобода на образователния процес и преподаването (чл. 19 и чл. 20 от Закона за висшето образование). В тази връзка предлагаме изброените в текста изисквания да не са със задължителен характер, а изпълнението им да се обвърже с възможностите и особеностите на съответното виеше училище по отношение на преподавателски състав, материални ресурси, учебни програми и провеждането на обучение в професионално направление, което подготвя

Не се приема.

Предложеният текст отчита автономията на висшите училища, предвид техните възможности. В законопроекта не са предвидени санкции при неизпълнение на заложените ангажименти.

	<p>специалисти за работа с хора с увреждания.</p> <p>3. В чл. 37, т. 4 са визирани лица, за които се предвижда възможност да осъществяват професионално обучение за хората с увреждания. Съгласно чл. 18, ал. 1, т. 3 и 4 от Закона за социалното подпомагане това може да са и физически лица, което противоречи на чл. 9 от Закона за професионалното образование и обучение, който предвижда възможност за осъществяване на обучение за придобиване на професионална квалификация да имат само юридически лица. С оглед на това текстът на чл. 37, т. 4 трябва да се прецизира, като препращането към разпоредбите от Закона за социално подпомагане да се отнасят само за юридическите лица.</p> <p>В същия член - в т. 3-5 са посочени и други организации, които могат да извършват професионално обучение. По отношение на тях следва да се отбележи, че те не са институции в системата на професионалното образование и обучение, съгласно чл. 18 от Закона за професионалното образование и обучение, и лицата, обучавани от тях няма да придобият професионална квалификация. Това е възможно единствено, ако те отговарят на изискването на чл. 39, ал. 2 от закона, да са налице създадени към тях центрове за професионално обучение, които имат правото да издават документи за професионална квалификация.</p>	Частично се приема.	<p>Отразено е в законопроекта.</p> <p>Съгласно чл.9, ал. 6 от Закона за професионалното образование и обучение, обучение за придобиване на професионална квалификация могат да осъществяват министерства, общини, висши училища, университетски и многопрофилни болници, организации на работодатели, организации на работници и служители и отделни работодатели.</p> <p>Разпоредбата не противоречи на Закона за професионалното образование и обучение</p>
Министерство на здравеопазването	Министерството на здравеопазването Ви уведомява, че съгласува представените проект на доклад от министъра на труда и социалната		

възстановяване и профилактика на усложненията;

3. поддържане на функционалното състояние и ограничаване на патологичните последици;

4. компенсирани по различни начини и чрез различни средства на загубата на функционална стойност на увредените органи и системи.“

Предлаганата редакция цели прецизиране и привеждане в съответствие с насоките по отношение на медицинската рехабилитация в съответствие с Наредба № 30 от 2004 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Физикална и рехабилитационна медицина“.

4. По § 18 от преходните и заключителни разпоредби:

С § 18, ал. 1 от преходните и заключителни разпоредби на законопроекта се предвижда считано от 01.01.2020 г. финансирането и предоставянето на медицинските изделия и помощните средства за хората с увреждания да премине към Министерството на здравеопазването и Националната здравноосигурителна каса, като бъде въведен нов механизъм за тяхното отпускане (в натурално измерение) и стандарти за качество.

Цитираната разпоредба има характера на цел или заявка за стратегическа промяна. Същата има декларативен, но не и правен характер. Илюстрация на това е втората част от разпоредбата на ал. 1, с която се определя въвеждането на нов механизъм за отпускането на медицинските изделия, без това задължение да се адресира към конкретен орган.

Въпросът за преминаването на финансирането и предоставянето към системата на

	<p>здравеопазването не може да се счита за окончателно решен по начина, който се предлага с § 18, ал. 1. От гледна точка на правната техника, промяната в организацията на дейностите по финансиране и предоставяне на медицинските изделия и помощните средства за хората с увреждания чрез преминаването им от социалната система към системата на здравеопазването подлежи на изрична и ясна законова уредба. Понастоящем Министерството на здравеопазването разработва предложения за законодателни промени в сферата на здравеопазването. Промените включват и разпоредби от Закона за здравното осигуряване, чрез които се предлага създаването на необходимите предпоставки за предстоящото финансиране на медицинските изделия от здравната система. Въвеждането им в нормативната база ще изисква на следващ етап и основна ревизия на предлагания понастоящем Закон за хората с увреждания, тъй като предвидените в него постановки в материално и процедурно отношение биха били несъвместими с ангажиментите на системата на здравеопазването от 1 януари 2020 г.</p> <p>С оглед на горното предлагаме в § 18, ал. 1 думите „Министерството на здравеопазването и Националната здравноосигурителна каса“ да бъдат заменени с „Министерството на здравеопазването и/или Националната здравноосигурителна каса“.</p> <p>Освен това е оглед цялостно и пълно уреждане на целената промяна предлагаме в § 18, ал. 1 да бъде създадено второ изречение:</p>	<p>Приема се.</p>	<p>Отразено е в законопроекта.</p>
--	--	-------------------	------------------------------------

	„Средствата за финансиране на медицинските изделия и помощните средства за хората с увреждания се осигуряват чрез трансфер от Министерството на труда и социалната политика.“	Не се приема.	Направени са индикативни разчети във финансовата обосновка по законопроекта. От 01.01.2020 г. средствата за финансиране на ПСПСМИ от МТСП преминават към бюджета на Министерството на здравеопазването и/или Националната здравноосигурителна каса.
Министерство на Българското председателство на Съвета на ЕС 2018	Без бележки и предложения		
Министерство на културата	Без бележки и предложения		
Министерство на околната среда и водите	Без бележки и предложения		
Министерство на земеделието, храните и горите	Без бележки и предложения		
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията	Без бележки и предложения		

Министерство на икономиката	<p>Министерството на икономиката съгласува доклад от министъра на труда и социалната политика до Министерския съвет, проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за хората с увреждания (ЗХУ), проекта на ЗХУ както и проекта на СМО, със следните бележки:</p> <p>1. В проекта на ЗХУ, предлагаме да бъде уеднаквена използваната терминология: „хора/лица с увреждания“, съответно „човек/лице с увреждане“.</p> <p>2. С цел постигане на съответствие с текстовете на Конвенцията за хората с увреждания на ООН, ратифицирана със закон на 26.01.2012 г., предлагаме да бъде добавена „достъпността“ към областите на подкрепа за хората с увреждания, регламентирани в чл. 5, ал. 1 от проекта на ЗХУ, и с оглед на това да бъде прецизирано съответствието между областите на подкрепа и съответните средства за оказване на подкрепа за хората с увреждания (чл. 5, ал. 1 и 2 от проекта на ЗХУ).</p> <p>3.Считаме, че предвидената в чл. 103, ал.2 имуществена санкция следва да бъде в по-висок размер предвид повторността на нарушението за което се налага.</p>	<p>Приема се.</p> <p>Приема се.</p> <p>Приема се.</p>	<p>Отразено е в законопроекта.</p> <p>Отразено е в законопроекта.</p> <p>Отразено е в законопроекта.</p>
Министерство на енергетиката	Без бележки и предложения		
Министерство на туризма	Без бележки и предложения		
Дирекция „Икономическа и социална политика“ на	Изразяват следното становище по проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на		

<p>Министерския съвет</p>	<p>проект на Закон за хората с увреждания (проектозакон):</p> <p>1. По Глава втора Органи на управление и наблюдение - политиката за хората с увреждания е хоризонтална политика, с голямо обществено значение, натоварена с чувствителност и очаквания, тъй като нейната цел е гарантиране на правата и осигуряване на подкрепа не само за особено уязвимата група на хората с увреждания, но и за техните семейства и близки. В тази връзка логично функции по отношение на нейното разработване, изпълнение, наблюдение и контрол имат редица органи, институции и организации. Министърът на труда и социалната политика разработва и координира осъществяването на политиката за правата на хората с увреждания (чл. 9). Предвижда се за реализиране и координиране на политиката за правата на хората с увреждания от 01.01.2021 г. да бъде създаден нов орган - Специализиран орган за правата на хората с увреждания (чл. 11). Възниква въпросът след 01.01.2021 г. кой орган ще бъде отговорен за координирането на политиката за правата на хората с увреждания. Въпросът за дублирането на функции и отговорности след създаването на новия орган се отнася включително и за конкретни ангажименти. Така например:</p> <p>- Министърът на труда и социалната политика предоставя информация на държавните органи и гражданското общество по прилагането на Конвенцията за правата на хората с увреждания (чл. 9, ал. 1, т. 9). Задължение да предоставя същата информация има и</p>	<p>Приема се.</p>	<p>Отразено е в проектозакон.</p>
---------------------------	--	-------------------	-----------------------------------

	<p>Специализираният орган за правата на хората с увреждания (чл. 11, ал. 4, т. 9);</p> <p>- Поддържането на информационна система за хората с трайни увреждания е задължение на Агенцията за хората с увреждания (чл. 10, ал. 4, т. 2) и на Специализирания орган за правата на хората с увреждания (чл. 11, ал. 4, т. 3);</p> <p>- Агенцията за хората с увреждания има задължение да изготвя шестмесечни и годишни отчети за изпълнението на политиката за правата на хората с увреждания, които предоставя на Министерството на труда и социалната политика (чл. 10, ал. 4, т. 3). Същите отчети трябва да изготвя и Специализираният орган за правата на хората с увреждания, но с ангажимент да ги предоставя на министър-председателя и на Министерския съвет (чл. 11, ал. 4, т. 8).</p> <p>Във връзка с горното предлагаме да бъдат прецизирани функциите и отговорностите на органите по изпълнение на политиката за хората с увреждания, тъй като липсата на ясно разграничаване на отговорностите затруднява контрола и води до риск за нейното изпълнение.</p> <p>2. По чл. 11 и във връзка с коментара по т. 1 от становището - предлагаме да се обмисли доколко е целесъобразно създаването на нов орган - Специализиран орган за правата на хората с увреждания. Проектът предвижда този орган да има специфични компетенции, свързани основно с общите въпроси по индивидуалната оценка на потребностите за хората с увреждания -</p>	<p>Приема се.</p> <p>Приема се.</p> <p>Приема се.</p>	<p>Отразено е в проектозакона.</p> <p>Отразено е в проектозакона.</p> <p>Отразено е в законопроекта.</p> <p>Считано от 01.01.2021 г. за организиране на дейността по извършване на индивидуална оценка на потребностите за</p>
--	--	---	--

	<p>критерии и индикатори за нейното извършване, организиране на дейността по провеждането ѝ, обобщени данни и анализ от оценките (останалите функции на органа се изпълняват и от други органи). Безспорно въвеждането и регламентирането на индивидуалната оценка на потребностите за хората с увреждания е един от най-важните позитивни елементи на проектозакона. Предвид факта обаче, че оценките ще се изготвят от специализиран отдел в дирекциите “Социално подпомагане” към Агенцията за социално подпомагане, предлагаме да се обмисли възможността посочените по-горе общи функции, свързани с индивидуалната оценка на потребностите за хората с увреждания, да се изпълняват от специализирано звено в Агенцията за социално подпомагане, като за целта се инвестира в повишаване на нейния капацитет. Считаме, че предложеният подход е в посока съсредоточаване на компетенциите и отговорностите в органа, който на практика ще извършва оценките, осигуряване на по-добра възможност за контрол на процесите, респективно облекчаване на хората с увреждания, чиито интереси би трябвало да бъдат водещи.</p>		<p>хората с увреждания и координиране на цялостната политика за правата на хората с увреждания се предвижда създаване на Държавна агенция за хората с увреждания към Министерския съвет със седалище София. Държаната агенция ще бъде универсален правоприемник на Агенцията за хората с увреждания. Агенцията за хората с увреждания ще обезпечи новосъздадената структура с наличните си щатни бройки и материално-техническа база. За сформирание на екипите на Държавната агенция ще бъдат трансформирани щатни бройки от Агенцията за социално подпомагане за</p>
--	--	--	--

	<p>7. По чл. 31, ал. 7 - предлагаме текстовете, свързани със социалната рехабилитация да бъдат допълнени, предвид редица неизяснени въпроси - кой извършва социалната рехабилитация, изисквания по отношение на оценката на потребностите от социална рехабилитация, както и правила и процедура за извършването ѝ.</p> <p>8. По чл. 32, ал. 3 и чл. 33, ал. 3 - двете разпоредби са абсолютно еднакви и е необходимо да се прецени къде да остане повтарящият се текст.</p> <p>9. По чл. 44 - подкрепяме усилията за създаване на условия за подпомагане на трудовата реализация на лицата с увреждания чрез определени квоти на работната сила - задължение за работодателите да определят работни места за назначаване на хора с трайни увреждания. Работните места трябва да бъдат подходящи за лица с увреждания и да позволяват използване и развитие на уменията и знанията им, но в изпълнение на квотата не могат да бъдат заменяни работници и служители, които не са с трайни увреждания. При условие, че работодателят не разполага с подходящо</p>	<p>Подлежи обсъждане.</p> <p>на</p> <p>Приема се.</p> <p>Приема се.</p>	<p>обективна възможност да се регламентират конкретни срокове, в които ще се извършва цялата процедура.</p> <p>Материята е предмет на бъдещия Закон за социални услуги.</p> <p>Отразено е в законопроекта.</p> <p>Отразено е в законопроекта.</p> <p>Редът и условията по изпълнение на квотите ще бъдат уредени на подзаконово ниво.</p>
--	---	---	---

	<p>свободно работно място, би следвало да разкрие ново такова, за да изпълни задължението по чл. 44, ал. 1. Възникват въпроси, свързани с изпълнението на квотата по чл. 41, ал. 2, които не са разгледани, включително в мотивите към проектозакона, а именно: как ще се отрази това на малки фирми, с ограничени финансови възможности, които не поддържат работни места за администрация, а дейностите са неподходящи/неизпълними от хора с увреждания; Какъв подход се прилага, при условие, че работодателят е осигурил работни места в изпълнение на квотата по чл. 41, ал. 2, но няма лица с трайни увреждания, за които работното място е подходящо (отговаря на възможностите, образованието и квалификацията им), включително след ползване на посредничество по чл. 44, ал. 5.</p> <p>10. По чл. 49, ал. 6 - тъй като една четвърт от членовете на управителния съвет на фонд “Заетост на хората с увреждания” е един човек, то предлагаме следната редакция на изречение първо на посочената алинея: “Управителният съвет може да бъде свикан на заседания по искане на всеки един от членовете му.”</p> <p>11. По чл. 52 - разпоредбата за подпомагане и насърчаване на трудовата заетост на хората с увреждания чрез икономически стимули, финансови облекчения и други мерки е твърде обща и на практика не създава реални задължения и ясни ангажименти за държавните органи и органите на местното самоуправление. В</p>	<p>Приема се.</p> <p>Приема се.</p>	<p>Предложението е оттеглено от законопроекта. Текстовете са прецизирани.</p> <p>Бележката е отразена в законопроекта.</p>
--	---	-------------------------------------	--

	<p>не в правилника за неговото прилагане.</p> <p>18. По чл. 101, ал. 2, т. 1 - тъй като става въпрос за обществен ресурс, считаме за целесъобразно предназначението на субсидията от държавния бюджет, предоставяна на организациите на и за хората с увреждания с призната представителност, да се уреди в закона, а не в правилника за неговото прилагане. В закона следва да се посочат и критериите за финансова подкрепа на организациите на и за хората с увреждания, както и да се уредят въпросите, свързани с контрола върху изразходването на средствата.</p>	Приема се.	Отразено е в законопроекта.
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	<p>Предлагаме разпоредбата на чл. 56, ал. 2, т. 3 да се редактира така: „3. Нови многофамилни жилищни сгради или сгради със смесено предназначение;“. Мотив: Предложението е свързано с прецизиране на разпоредбата, тъй като сградите със смесено предназначение не са жилищни сгради.</p> <p>2. Разпоредбата на чл. 56, ал. 6 да се отдели в отделен член, тъй като е насочена към всички собственици на елементи на достъпната среда в урбанизираната територия, сградите и съоръженията за обществено обслужване, а това не са само сгради и съоръжения на централните и териториални органи на изпълнителната власт. Такива са например: частните болници и клиники, частните училища и детски градини, аптеките, оптиките, кинозалите, банките,</p>	<p>Приема се.</p> <p>Приема се.</p>	<p>Отразено е в законопроекта.</p> <p>Отразено е в законопроекта.</p>

	<p>управителния съвет на Фонда на Агенцията за хората с увреждания и на представителните организации на и за хората с увреждания е показателно за социалната му насоченост (чл. 65, ал. 4 от проекта на ЗХУ). Дейността по администриране на подобен Фонд е несъвместима с изпълняваните функции на МРРБ и изисква създаването на съвсем нови и немотивирани като ефективност функции, структура и механизъм в министерството за събиране и предоставяне на финансови средства. Освен това мобилността предполага и целево финансиране на всякакви помощни и други средства, вкл. транспортни, които биха подкрепили свободното придвижване на хората с увреждания, което също така е несвойствена дейност за МРРБ.</p> <p>Финансирането на мерки за мобилност и достъпност на хора с увреждания е строго специфично и контролът по правилното им изпълнение следва да се провежда от орган, който разполага с необходимия опит в сферата на социалните инвестиции, социалната закрила, социалното включване и интеграцията на хората с увреждания. Функциите, които изпълнява МРРБ в областта на устройството на територията, инвестиционното проектиране и строителството и в качеството му на управляващ орган на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 г. и на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014 – 2020 г. не са основание за определянето му като водещо ведомство по изпълнението на приоритетни програми, проекти и дейности за осигуряване на достъпна среда.</p>		
--	---	--	--

	<p>Съгласно разпоредбата на чл. 56 от проекта на ЗХУ достъпността включва освен достъпната архитектурна среда и достъпността на транспортните средства, информационните, комуникационни и други услуги, както и предоставяне на информация в достъпни форми. Не е ясно също така какви субекти ще финансира такъв фонд след като принципът на закона е всеки собственик на сграда или съоръжение за обществено обслужване да си планира мерки, финансови средства и срокове за привеждането им в съответствие с нормативните изисквания за достъпна архитектурна среда.</p> <p>По реда на действащия Закон за интеграция на хората с увреждания има вече изграден опит и структури за подобни дейности като с чл. 8 от действащия закон, на Агенцията за хората с увреждания са възложени, вкл. следните дейности: да контролира дейностите по предоставяне на помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания и медицински изделия, посочени в списъците по чл. 35г, ал. 1; разработва програми и финансира проекти за стимулиране на стопанската инициатива на хората с увреждания и стопанската инициатива в интерес на хората с увреждания; разработва програми и финансира проекти за рехабилитация, интеграция и за изграждане на достъпна среда за хората с увреждания. Освен това по реда на чл. 23, 24 и 25 от действащия Закон за интеграция на хората с увреждания работодатели могат да кандидатстват с проекти пред Агенцията за хората с увреждания за отпускане на средства за: осигуряване на</p>		
--	--	--	--

	<p>достъп до работното място за лице с трайно увреждане; приспособяване на работното място за лице с трайно увреждане; оборудване на работното място за лице с трайно увреждане. Това е една добра практика и опит в тази област, които могат да се развият чрез нова структура към тази Агенция вместо да се създава подобна, но съвсем нова структура в министерство с несвойствени за него функции. Освен това с проекта на ЗХУ е предвидено Агенцията за хората с увреждания, заедно с Агенцията за социално подпомагане, да изпълняват задълженията на създавания с проектозакона специален орган по чл. 11.</p> <p>5. Да отпаднат разпоредбите на чл. 57, ал. 4 и 5, а чл. 106 да се измени както следва: „Чл. 106. За извършени нарушения по чл. 56 при изработването на проектите, съгласуването, одобряването и издаването на строителните книжа, изпълнението на строежите в съответствие с издадените строителни книжа и неизпълнение на разпореденията на компетентните органи при проектирането и строителството се прилагат административно-наказателните разпоредби и се издават актове за съставяне на нарушения по реда на Закона за устройство на територията.”</p> <p>Мотиви: Такъв вид разпоредби следва да са предмет на специалния закон, а това е Закона за устройство на територията (ЗУТ). В ЗУТ са регламентирани редът и изискванията при проектиране, съгласуване и одобряване на инвестиционните проекти и издаването на разрешения за строеж, строителството и</p>	<p>Приема се.</p>	<p>Отразено е в законопроекта.</p>
--	---	-------------------	------------------------------------

	<p>въвеждането на строежите в експлоатация, изискванията към участниците в проектирането и строителството, контролните органи и административнонаказателните разпоредби в случаите на нарушения. В настоящото предложение новият ЗХУ дублира административно наказателни разпоредби на ЗУТ. Така записани отделните разпоредби в ЗХУ ще се явят неработещи, тъй като няма изисквания и критерии за установяване на нарушенията, кои са органите, които ще извършват контрола, какви са техните правомощия и как се съставят съответните актове. Следва да се отбележи, че предвидените в чл. 106, ал. 1 от проекта на ЗХУ размер на глобите за длъжностните лица са в пъти по-ниски от аналогичните глоби по чл.232, ал. 1, т. 1 и т. 2 и ал. 4 от ЗУТ, което ще възпрепятства административнонаказателната дейност на контролните органи по ЗУТ при установяване на нарушения на изискванията за достъпна среда.</p> <p>Идентично объркване създават разпоредбите на чл. 57, ал. 4 и 5 от проектозакона, които определят, че не се допускат в експлоатация обекти, които не отговарят на изискванията на чл. 56 и едновременно с това на изискванията по реда на ЗУТ, като от друга страна виновните лица се наказват по реда на ЗХУ без да са определени нови функции в законопроекта към органите и участниците при въвеждането на строежите в експлоатация. В ЗУТ има разпоредба с идентично съдържание, която регламентира, че строежите на се въвеждат в експлоатация, когато не са изпълнени в съответствие с одобрения</p>		
--	--	--	--

	<p>инвестиционен проект, с изискванията на чл. 169, ал. 1 и 3 и чл. 169а, ал. 1 от ЗУТ, в това число и на изискванията за достъпност (чл. 178, ал. 3, т. 1 от ЗУТ). В разпоредбите на чл. 169, ал. 1, т. 1 - 8 и ал. 3 от ЗУТ, са посочени основните изисквания към строежите, определени в приложение I на Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 г. за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета (ОВ, L 88/5 от 4 април 2011 г.). Съгласно чл. 169, ал. 1, т. 4 от ЗУТ строежите се проектират, изпълняват и поддържат в съответствие с основните изисквания към строежите за достъпност и безопасност при експлоатация. На основание чл. 169, ал. 4 от ЗУТ е издадена Наредба № 4 от 2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, включително за хората с увреждания (обн., ДВ, бр. 54 от 2009 г.) на министъра на регионалното развитие и благоустройството. При допуснати нарушения на основните изисквания към строежите при проектирането, изпълнението и въвеждането в експлоатация, в ЗУТ са предвидени съответните административни мерки, като спиране на строежа по реда на чл. 224 или чл. 224а от ЗУТ, както и отказ от въвеждане на строежа в експлоатация от компетентния орган по чл. 177 от ЗУТ във връзка с разпоредбата на чл. 178, ал. 3, т. 1 от ЗУТ. С административнонаказателните разпоредби на ЗУТ са предвидени и съответните глоби и</p>		
--	---	--	--

	<p>имуществени санкции на физически и юридически лица, които носят вина за допуснатите нарушения.</p> <p>Предложената разпоредба на чл. 57, ал. 5 от проекта на ЗХУ, която предвижда при нарушаване на изискванията по ал. 4 виновните длъжностни лица и изпълнителите да се наказват по реда на ЗХУ, е в несъответствие с административнонаказателните разпоредби на ЗУТ. В контекста на разглежданата проблематика, моля да имате предвид и разработената от МРРБ Концепция за промени в националното законодателство, свързани с прилагането на чл. 9 „Достъпност“ от Конвенцията на ООН по отношение на достъпната архитектурна среда. Концепцията е одобрена с Решение № 638 от 3.8.2016 г. на Министерския съвет на Република България в изпълнение на дейност по т. 3.1.3 от Плана за действие на Република България за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (2015-2020). В тази връзка законовите правомощия на министъра на регионалното развитие и благоустройството, по отношение на политиките за хората с увреждания са свързани със създаване на нормативните условия за проектиране и изграждане на достъпната жизнена и архитектурна среда за хората с увреждания, определени с разпоредбите на чл. 169, ал. 1, т. 4 и ал. 4 от ЗУТ и с разпоредбата на чл. 33 от действащия в момента Закон за интеграция на хората с увреждания. Областите на действие на новия ЗХУ и на ЗУТ не трябва да бъдат смесвани. Разпоредбите на ЗХУ</p>		
--	--	--	--

	<p>следва да бъдат основно насочени към собствениците на сгради и съоръжения в експлоатация, при които не се извършва проектиране и строителство и съответно не попадат в обхвата на ЗУТ, нито в обхвата на действие на ЗУТ. Разпоредбите в ЗХУ, които имат отношение към процесите на проектиране, строителство и въвеждане на строежите в експлоатация следва да препращат към спазването на ЗУТ, вкл. към контролните органи и административно-наказателни разпоредби по реда на ЗУТ при установени нарушения.</p> <p>б. В глава седма „Административно-наказателни разпоредби” са включени разпоредби за установени нарушения по отношение на достъпната среда във функциониращи сгради и съоръжения в експлоатация, които не съответстват на логиката на разпоредбите в раздел IV „Достъпна среда и разумни улеснения. Достъпна информация. Осигуряване на лична мобилност”. Съгласно разпоредбата на чл. 107, ал. 1, т. 8 и ал. 2 от проекта, актовете, с които се установяват нарушения в областта на достъпната среда, се издават от служителите на общинските (районните) администрации, а наказателните постановления се издават от кмета на общинската (районната) администрация, което е в пряко противоречие със заложените в чл. 222 и чл. 223 от ЗУТ принципи на разделение на правомощията между Дирекция за национален строителен контрол и общините в областта на контрола върху строежите и административнонаказателната дейност. Същевременно, съгласно чл. 62 от проекта</p>	<p>Приема се.</p>	<p>Отразено е в законопроекта.</p>
--	---	-------------------	------------------------------------

	<p>достъпната среда в урбанизираната територия, сградите и съоръженията – държавна собственост се контролира от областните управители, а на тези - общинска собственост, съгласно чл. 63, т. 1, от общинските съвети. Това би означавало, че служителите на общинските (районните) администрации следва да установяват нарушенията единствено по отношение на функциониращи елементи на достъпната среда в урбанизираната територия, сградите и съоръженията по чл. 56, ал. 2 и 3, собственост на физически и юридически лица. За функциониращи елементи на достъпната среда в урбанизираната територия, сгради и съоръжения по чл. 56, ал. 2 и 3, държавна и общинска собственост, следва да се имат предвид възложените правомощия на областните управители и на общинските съвети по реда съответно на Закона за администрацията и Закона за местното самоуправление и местната администрация или да се определят нови такива в новия проект на закон.</p>		
<p>Дирекция „Правна” на Министерския съвет</p>	<p>По внесения за предварително съгласуване проект на Закон за хората с увреждания (ЗХУ) дирекция „Правна” на Министерския съвет има следните бележки и предложения:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. По чл. 5, ал. 3 от законопроекта - предлагаме да отпадне, тъй като предложеният текст има декларативен, а не нормативен характер и съдържателно се дублира с предложената разпоредба на чл. 8, ал. 2 от законопроекта. 2. По глава втора „Органи на 	<p>Приема се.</p>	<p>Отразено е в законопроекта.</p>

	<p>се определя с решение на Министерския съвет, а не от министър-председателя съгласно изискванията на чл. 47, ал. 4 и 6 от ЗА. Предлагаме ал. 5 на чл. 11 от законопроекта да се съобрази и с разпоредбата на чл. 48 от ЗА, като се предвиди, че дейността, структурата, организацията на работа и числеността на този специализиран орган се определя от Министерския съвет с правилник, по предложение на министъра на труда и социалната политика.</p> <p>5. По чл. 12 от законопроекта - с ал. 2 е предвидено едно небалансирано участие „по право“ на цялата Комисия за защита от дискриминация (КЗД) от 9 души, наред с омбудсмана. Предлагаме в работата на Съвета за наблюдение да участва само председателят на КЗД, а не целият независим специализиран държавен орган, както е предложено в законопроекта.</p> <p>6. По чл. 14, ал. 1, т. 5 от законопроекта - предлагаме да отпадне това изискване, тъй като въвеждането му, като условие за членуване в съвета, ще блокира както конституирането, така и работата на съвета по отношение и на другите представени в него членове - на БАН и на представителите на организациите на и за хората с увреждания.</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>Разпоредбата предвижда в Съвета за наблюдение да участват двама представители на КЗД, определени от председателя на Комисията, не целият независим специализиран държавен орган.</p> <p>Няма пречка представители на БАН и представителите на организациите на и за хората с увреждания да бъдат членове на Съвета, тъй като те не са държавни служители. По</p>
--	--	---	---

	<p>7. По чл. 16, ал. 2 и ал. 3 от законопроекта - неясна по своето съдържание е уредбата относно кворума, редовността на заседанията на съвета, както и валидността на взетите от него решения, предвид на участващите по право в заседанията му омбудсман и КЗД и предложени състав на този орган съгласно чл. 12, ал. 2 и чл. 13, ал.1 от законопроекта.</p> <p>8. По чл. 18 от законопроекта - с разпоредбата се предлага създаване на нов орган, с нов председател и ръководство и няма преходна разпоредба на законопроекта, с която да се урежда преминаването на дейността на досегашния Национален съвет за интеграция на хората с увреждания, създаден със ЗИХУ, чиято отмяна се предлага в § 3 от ПЗР на законопроекта. Предлагаме от ал. 2 да отпаднат думите “отговарящ за социалната политика“, тъй като със законопроекта се предопределят съдържателно бъдещите решения на Народното събрание относно структурата на Министерския съвет. Предлагаме на законово ниво да се определят функциите на националния съвет в</p>	<p>Приема се.</p> <p>Приема се.</p>	<p>отношение на представителите на омбудсмана и Комисията за защита от дискриминация са предвидени изключенията в ал. 2 от същата разпоредба.</p> <p>Ще бъде уредено на подзаконово ниво.</p> <p>Отразено в законопроекта.</p>
--	--	-------------------------------------	--

	<p>областта на защита правата на хората с увреждания.</p> <p>9. По чл. 27, ал. 7 от законопроекта - да се поясни в Допълнителните разпоредби съдържанието на използваното в закона понятие „лица с намалена работоспособност“, тъй като липсва легално определение за тази група лица в законодателството.</p> <p>10. По чл. 30, ал. 1 от законопроекта - предлагаме накрая да се допълни нормата с текста „както и органите, които провеждат мерките и са отговорни за оценяване на възможностите на хората с увреждания“, предвид ангажиментите за оценяване по чл. 31, ал. 1, 2 и ал. 6, т.1 и следващите от законопроекта.</p> <p>11. По чл. 41 от законопроекта - твърде спорно е императивното налагане със закон на квоти на работната сила на всички работодатели в отрасли и дейности като строителство, добивната промишленост и други отрасли на реалната икономика, където условията на труд са вредни и опасни за здравето на хората и не позволяват използване на труда и уменията на хората с трайни увреждания, а в определени случаи са им и противопоказни по медицински заключения. Не става ясно от предложената разпоредба тази задължителна квота отнася ли се и до органите по</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Приема се.</p> <p>Приема се.</p>	<p>Съществува дефиниция за трайно намалена работоспособност, която е уредена в законодателството в областта на здравеопазването - по-конкретно в Закона за здравето.</p> <p>Отразено е в законопроекта.</p> <p>Текстовете са прецизирани. Законовите разпореджения се отнасят за публичната и за частната сфера. Квотата е синхронизирана с чл.9а от Закона за държавния служител, където са</p>
--	---	--	--

	<p>назначаване в администрациите и в какви размери, предвид разпоредбата на чл. 9а от Закона за държавния служител (ЗДСл.). Липсва и заключителна разпоредба в законопроекта относно отмяната или съответното изменение на чл. 9а от ЗДСл. в съответствие с предложението по чл. 41, ал. 1 и 2 от законопроекта.</p>	<p>регламентирани квоти за заемане на длъжности в държавната администрация от хора с трайни увреждания. С квотата за работна сила се въвеждат същите регламенти и за частния сектор (за работодатели с численост на персонала от 50 и повече работници и служители), като неспазването на квотните задължения води до изплащане на компенсационни вноски за работодателите (административнонаказателната отговорност на органите по назначаване в този аспект е уредена в Закона за държавния служител). Взети са под внимание диференциацията в отделните отрасли, специфичните</p>
--	--	--

		<p>фактори с производствен или икономически характер, особеностите на регионалните пазари на труда и др., възпрепятстващи наемането на работници и служители с трайни увреждания, както и обективната невъзможност при ползване на посреднически услуги в бюрата по труда или частни трудови посредници да бъдат намерени кандидати за работа от тази уязвима група. В тези случаи разпоредбата позволява да не бъдат наети необходимия брой хора с трайни увреждания, съобразно квотата. Регламентирано е прилагане на алтернативни мерки от страна на</p>
--	--	--

	<p>12. По чл. 43, ал. 3 от законопроекта - предлагаме да отпадне ал. 3 от текста на нормата, тъй като систематичното място на посочената санкция е в глава седма</p>	<p>Приема се.</p>	<p>работодателите при изпълнение на квотните задължения. На подзаконово ниво ще бъдат уредени условията, редът, процедурата за изпълнението на квотните задължения за работодателите, както и прилагането на алтернативните мерки, вследствие на активен диалог с всички заинтересовани страни за постигане на рационални решения и прецизност в тази област.</p> <p>Текстовете са прецизирани. Отражено е в законопроекта.</p>
--	--	-------------------	---

	<p>15. По чл. 49, ал. 2 от законопроекта - предлагаме в управителния съвет за управление на фонда да се включат и представители на синдикалните организации на работниците и служителите на национално ниво с оглед пълноценната закрила на трудовите права на хората с увреждания при реализиране на подкрепящите мерки за подпомагане на тяхната трудова заетост.</p> <p>16. По чл. 57, ал. 5 от законопроекта - предлагаме ал. 5 да отпадне от текста на нормата, тъй като систематичното ѝ място е в глава седма „Административнонаказателни разпоредби“.</p> <p>17. По чл. 65, ал. 4 от законопроекта - предлагаме да се допълни съставът на Управителния съвет на фонд „Мобилност и достъпна среда“ и с представители на работодателите на национално равнище, които имат пряко отношение към осигуряването на достъпна среда и мерки, подкрепящи мобилността на хората с увреждания при трудовата им реализация.</p> <p>18. По чл. 71, т. 4 от законопроекта - въвежда се ново условие за достъп до финансова подкрепа по чл. 70, ал. 1 по отношение на лицата с над 90 на сто степен на увреждането с чужда помощ, ако получават социална пенсия за инвалидност, което условие е дискриминационно по отношение на другите лица със същата степен на увреждане и с право на чужда помощ, които получават друг вид пенсия - инвалидна поради общо заболяване, военно-инвалидна, гражданско-</p>	<p>Приема се.</p> <p>Приема се.</p> <p>Приема се.</p> <p>Частично се приема.</p>	<p>Предложението е оттеглено от законопроекта. Текстовете са прецизирани.</p> <p>Текстовете са прецизирани. Отразено е в законопроекта.</p> <p>Предложението е оттеглено от законопроекта. Текстовете са прецизирани.</p> <p>Отразено е в законопроекта. Законопроектът е специален и не регламентира и не определя различните видове проценти. Определените групи, визирани в него са съобразени с</p>
--	---	--	---

	<p>инвалидна и пр. Предлагаме това условие да отпадне от текста на нормата.</p> <p>19. По чл. 75, ал. 2, т. 2 от законопроекта - предлагаме да отпадне условието по т. 2 от нормата, тъй като дискриминира хората с трайни увреждания при получаване на целева</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>действащото законодателство в областта на здравеопазването. При определянето на размера на месечната финансова подкрепа са взети по внимание бюджетните ограничения, съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година и неотложната необходимост от оказване на подкрепа за най-уязвимите лица. Във финансовата обосновка на законопроекта са направени индикативни разчети в този аспект.</p> <p>Всички разпоредби в законопроекта са в съответствие с Конвенцията за</p>
--	--	----------------------	--

	<p>помощ за покупка и/или приспособяване на лично моторно превозно средство по признак възраст, когато не са учащи или работещи. Въвеждането на това изискване е в несъответствие и с разпоредбите на чл. 18, т. 1 и чл. 20, буква „а“ от Конвенцията за правата хората с увреждания относно свободата на придвижването на хората с увреждания и на предпочетения от тях начин на улесняване на личната им мобилност.</p>		<p>правата хората с увреждания на ООН. Подкрепата по реда на законопроекта се оказва в зависимост от вида и степента на увреждане и трайно намалена работоспособност, като не се взема предвид възрастовата структура на правоимащите лица. Разпоредбата е с фокус към активно включване на пазара на труда и участие в образователната система с оглед реална социално-икономическа интеграция на хората с увреждания. Предложената правна норма е насочена към създаване на гаранции за недопускане на евентуални</p>
--	---	--	---

	<p>20. По чл. 79 от законопроекта - нормата се нуждае от цялостно прецизиране - не е предвидено по-късното влизане в сила на тази разпоредба относно органа - „Специализираният орган към МС по чл. 11“, който ще отпуска финансовата подкрепа на хората с увреждания. Не е посочен и органът, който до 1 януари 2021 г. ще отпуска тази финансова помощ и ще насочва към ползване на социалните услуги и на личната помощ хората с увреждания.</p>	Приема се.	<p>злоупотреби с право.</p> <p>Отразено в законопроекта.</p>
	<p>21. По глава пета „Критерии за представителност“ - систематичното място на тази материя е в глава втора „Органи за управление, наблюдение, сътрудничество и консултации“, където са разписани съставът и функциите на Националния съвет за хората с увреждания към Министерския съвет. Освен критериите за представителност на организациите на и за хората с увреждания е необходимо да се посочи кой е органът, който ги признава за национално представителни, с какъв акт и по каква процедура.</p>	Частично се приема.	<p>Глава пета се запазва, като текстовете са прецизирани.</p> <p>Регламентирано е в Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта. Редът, условията и органът, който признава национална представителност са уредени в правилник, приет от Министерския съвет.</p>
	<p>22. По чл.107, ал. 4 от законопроекта - разпоредбата е в противоречие и несъответствие с</p>	Приема се	<p>Отразено в законопроекта.</p>

	<p>„б“ от Конвенцията за правата на хората с увреждания.</p> <p>24. Към внесения законопроект не е приложена Справка от Министерството на правосъдието за съответствието на законопроекта с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека съгласно изискванията на чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове.</p>	Няма конкретно предложение.	Министерството на труда и социалната политика разполага с посочената Справка от Министерството на правосъдието
Министерството на младежта и спорта	<p>Министерството на младежта и спорта съгласува представените за разглеждане документи във връзка с проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект Закон за хората с увреждания със следните предложения:</p> <p>Предлагаме разпоредбата на чл. 56, ал. 5, т. 1 да бъде редактирана, като думата „ежегодно“ бъде заличена предвид реалната възможност привеждането на елементите на достъпната среда в съответствие с наредбата по ал. 3 да бъде осъществено еднократно предвид самата специфика на елементите - големина, площ, разположение и т.н., което обезсмисля приемането на ежегодни програми. Алтернативно, предлагаме преди думата „ежегодно“ да бъде добавен текстът „при необходимост“.</p>	Не се приема.	Привеждането на елементите на достъпната среда в съответствие с наредбата по ал. 3 не е еднозначно с поддържането, модернизирането и усъвършенстването им. Ежегодният преглед не е задължително да води до изготвянето на програми с включени мерки,

	<p>Предлагаме, също така, да отпадне разпоредбата на чл. 59, ал. 2, която по същество повтаря разпоредбата на чл. 56, ал. 2, т. 2 във връзка с чл. 56, ал. 3 що се касае до сгради и съоръжения в областта на спорта и предвид систематичното място на разпоредбата на чл. 59, ал. 2 в чл. 56.</p>	Приема се.	<p>финансови средства и срокове за изпълнение, но най-малко ще е свързано с предвиждането на действия по поддръжка и осигуряване на средства за това, както и е гаранция за полагане на постоянна грижа при осигуряване и поддържане на елементите на достъпната среда.</p> <p>Отразено е в законопроекта.</p>
<p>Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество</p>	<p>Съгласува получения проект на Закон за хората с увреждания със следните бележки и предложения относно наличието на корупционен риск:</p> <p>I. В представения проект на Закон за хората с увреждания в Глава трета „Индивидуална оценка на потребностите“ е предвидено, че „Хората с трайни увреждания съобразно индивидуалната оценка на потребностите имат право на подкрепа по реда на този закон.“ В чл. 26. и чл. 27 от проекта на закона са регламентирани базата и трите компонента за изготвяне на</p>		

	<p>индивидуалната оценка на потребностите.</p> <p>С оглед предотвратяването на евентуални злоупотреби при изготвяне на съответната индивидуална оценка на потребностите на хората с трайни увреждания и преодоляване на риска от пораждаване на корупционни практики предлагаме в нормативната уредба да се предвидят и възприемат критериите и принципите на Международната класификация на човешката функционалност, уврежданията и здравето (The International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF, последна редакция 2001). Световната здравна организация е разработила международна класификация на болестите и отделните класификатори - на Функциониране на тялото, Структури на тялото, Дейности и участие, Фактори на околната среда и техните критерии за оценка. С писмо № 02-РДО-0131-7 от 25.05.2015г. заместник министър-председателят по координация на европейските политики и институционалните въпроси одобрява проект „Анализ на нормативните актове и процедурите, регулиращи дейността на териториалните - експертни лекарски комисии и инвалидните пенсии и предложения за мерки за превенция на корупцията” и изготвянето на доклад от Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност, чийто правоприменник е КПКОНПИ. След направения анализ са предложени комплексни мерки за преодоляване на корупционните рискове и практики при определяне на работоспособността и извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа на хората с</p>		
--	---	--	--

	<p>увреждания. Една от тези предложени мерки е именно: „Законно регламентиране на критерии за определяне на работоспособността на дадено лице чрез съпоставка на здравословното състояние на лицето спрямо всеки тип работа с цел възприемане на позитивен подход, оценяващ способността на лицето да полага някакъв вид труд (остатъчна работоспособност) и възможностите му за включване в трудовия пазар при съобразяване на професионалната му квалификация, знания и опит,“. Мотивите са, че тази универсална класификация и съответните критерии, изготвени от Световната здравна организация, отнасящи се до функционалното здраве на човека има за цел в международен план да се изведат единни, стандартизирани понятия за описание за функционирането, увреждането и здравето на човека в четири аспекта. Това са функционалното състояние на здравето, увреждания на здравето, отрицателното социално въздействие от увреждане на здравето, значими фактори на обкръжаващата среда. Класификаторът описва промените във функциониране на тялото и неговата структура, като разграничава:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ниво на възможностите (т.е. какво може да прави човек със специфично увреждане в нормална среда) и - ниво на изява/представяне (какво реално прави човек с увреждане в нормалната си среда) <p>Класификаторът се използва в почти всички страни от ЕС като инструмент за връзка между диагнозата и социалната среда, в която функционалните недостатъци се явяват като</p>		
--	---	--	--

	<p>ограничения за работа.</p> <p>Предложение: На подходящо систематично място в закона да се предвидят и възприемат критериите и принципите на Международната класификация на човешката функционалност, уврежданията и здравето (The International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF).</p>	<p>Принципно се приема.</p>	<p>Към настоящия момент не може да се препраща към Международната класификация за функционирането на човека, уврежданията и здравето (ICF). Преводът на ICF е резултат от изпълнението на Процедура 1 по проект BG05M9OP001-3.010 „Експертиза на работоспособността“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020, с бенефициент Министерството на труда и социалната политика, с партньори - Министерство на</p>
--	--	-----------------------------	---

			<p>здравеопазването и Националният осигурителен институт. Основните дейности по проекта са свързани с Концепцията за реформиране на системата за експертиза на работоспособността и предвиждат осигуряване на експертна подкрепа за интегриране на стандартите на ICF на СЗО в дейността на Комисиите за медицинската експертиза (КМЕ) и Комисиите за експертиза на работоспособността (КЕР); осигуряване на експертна подкрепа за разработване на методики за работа на КМЕ и КЕР, както и обучение на</p>
--	--	--	---

			<p>служителите в КМЕ и КЕР за работа с новите методики. В изпълнение на Дейност 1 е проведено проучване на опита на държави-членки на ЕС (Франция и Италия), които прилагат ICF стандартите на СЗО и са ратифицирали Конвенция № 37 на МОТ относно осигуровката за инвалидност (индустрия и др.), 1933г. Следващ етап е получаване на одобрение от СЗО, с която е сключено споразумение в този аспект, за предоставяне на правата за публикуване. За целта е необходимо преводът на документите технически да се</p>
--	--	--	--

	<p>Прави следните препоръки, извън обхвата на чл. 30, т. 2 и чл. 32, ал. 1, т. 1, предл. първо от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество:</p> <p>1. По отношение на чл. 48, ал. 5, т. 3 от проекта, с който се регламентира финансирането на специализирания фонд „Заедост на хората с увреждания“ (Фондът): Разпоредбата е със следното съдържание: „(5) Приходите на фонда се набират от: 3. дарения от местни и чуждестранни физически и юридически лица“. Текстът на т. 3 не съдържа изисквания за лицата, които могат да правят дарения и да предоставят помощи на Фонда</p>	<p>Принципно се приема.</p>	<p>оформи във формат, съответстващ на изискванията на СЗО. След представянето им в офиса на СЗО в гр. Женева и получаването на одобрение, материалите ще бъдат отпечатани в договорения тираж. Едва след получаване на одобрение от СЗО е допустимо прилагането на тези стандартите и тяхното разпространение на национално ниво.</p> <p>Предложението е оттеглено от законопроекта. Текстове са прецизирани. На подзаконово ниво ще бъдат уредени условията,</p>
--	---	-----------------------------	---

	<p>(напр. международни институции, международни фондове, български и чуждестранни физически или юридически лица). Законопроектът не регламентира изисквания за предоставяне на доказателства за произход на средствата на дарителите. С оглед постигане на прозрачност по отношение на източниците на финансиране на дейността на Фонда, най - вече предотвратяване и избягване на каквито и да е възможности за изпиране на пари, предлагам за целесъобразно разпоредбата на чл. 48, ал. 5, т. 3 от законопроекта изрично да предвиди задължение за частните дарители, да подават декларации за произход на средствата, съгласно чл. 11 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>Предложение:</p> <p>Разпоредбата на чл. 48, ал. 5, т. 3 от законопроекта да се допълни с предвиждане на задължение за частните дарители, да подават декларации за произход на средствата, съгласно чл. 11 от Закона за мерките срещу изпирането на пари, като за целта се създаде допълнителна алинея 6:</p> <p>„(6) Лицата по ал. 5, т. 3 подават декларации за произход на средствата, съгласно чл. 11 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.“</p> <p>2. В представения проект на закон е предложено следното съдържание на чл. 105, който е част от административно-наказателните разпоредби на закона:</p> <p>„(1) Всички държавни и териториални органи носят административно-наказателна отговорност за осигуряване на достъпност във функциониращите сгради и съоръжения и градска</p>		<p>редът, процедурата за изпълнението на квотните задължения за работодателите, както и прилагането на алтернативни мерки при неизпълнение на квотите, вследствие на активен диалог с всички заинтересовани страни за постигане на рационални решения и прецизност в тази област.</p>
--	--	--	---

	<p>среда.</p> <p>Така предложеният текст на първата алинея е общ и бланкетен. В текста не е включена конкретната санкция, която ще бъде налагана при неизпълнението на административното задължение на органите (осигуряване на достъпност във функциониращите сгради и съоръжения и градска среда), а само декларативно предоставя информация, че: „всички държавни и териториални органи носят Административно-наказателна отговорност“.</p> <p>Текстът на втората алинея гласи:</p> <p>(2) При установяването на недостъпност на функциониращи сгради и съоръжения и градска среда, кметът на съответната община налага глоба в размер от 5 000 до 10 000 лв.“</p> <p>Предложеният вариант на алинея втора не включва административното наказание — „имуществена санкция“, което наказание се налага на юридически лица, каквито са органите на изпълнителната власт, въпреки че такава санкция е предвидена в предходните административнонаказателни разпоредби на проекта - чл. 103 и чл. 104, в които изрично е предвидено налагането на „имуществена санкция“.</p> <p>Същата непълнота се открива и в разпоредбата на чл. 106, ал. 2, която в законопроекта е със следното съдържание:</p> <p>„(2) На изпълнителите на строителни и ремонтни дейности, които след предаване на обекта за експлоатация не отговарят на изискванията на чл. 56 и чл. 57 се налага глоба в размер на 10 % от проектната стойност на обекта.“</p>		
--	--	--	--

	<p>Практиката показва, че най-често изпълнителите на строителни и ремонтни дейности са юридически лица. Аналогично и за тях следва да се предвиди наказание за неизпълнение на задължението, че след предаване на обекта за експлоатация, той трябва да отговаря на изискванията на чл. 56 и чл. 57 от Закона за хората с увреждания.</p> <p>По отношение на размера на имуществените санкции: в законопроекта не са предвидени долни/горни прагове на санкциите, различни от тези за глобите. По аналогия с основния принцип на данъчното облагане, че „данькоплатците с различна платежоспособност трябва да плащат различни данъци“, предлагаме в законопроекта да се включат по-високи размери на минимума и максимума за паричните санкции, които ще се налагат на юридически лица, отколкото тези, които ще се налагат на физически лица. Определянето на такъв по-висок размер на паричната санкция, ще съответства на основния белег, който притежават юридическите лица - икономическа мощ и по-висока платежоспособност от тази на физическите лица, както и ще бъде в синхрон с останалото законодателство, предвиждащо по-високи санкционни норми за юридически лица.</p> <p>Предложения:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се прецизира текста на чл. 105 с оглед преодоляване на бланкетността на нормата и да се предвиди налагането на имуществена санкция за юридически лица, аналогично, както е предвидено в разпоредбите на чл. 103 и чл. 104; <p>Предложение за редакция на текста на чл. 105:</p>	<p>Приема се.</p>	<p>Отразено е в законопроекта. Текстовете са прецизирани.</p>
--	--	-------------------	---

	<p>„Чл. 105 При установяването на недостъпност на функциониращи сгради и съоръжения и градска среда, кметът на съответната община налага глоба на физически лица в размер от 5 000 до 10 000 лв. или имуществена санкция на юридически лица в размер на лв.</p> <p>- да се прецизира текста на чл. 106, ал. 2, като се предвиди налагането на имуществена санкция за юридически лица, аналогично, както е предвидено в разпоредбите на чл. 103 и чл. 104;</p> <p>Предложение за редакция на текста на чл. 106, ал. 2:</p> <p>„(2) На изпълнителите на строителни и ремонтни дейности, които след предаване на обекта за експлоатация не отговарят на изискванията на чл. 56 и чл. 57 се налага глоба, съответно имуществена санкция в размер на 10 % от проектната стойност на обекта.“</p> <p>- да се прецизират текстовете, съдържащи налагането на административното наказание „имуществена санкция“ (чл. 103, ал. 1 и 2; чл. 104, ал. 1; чл. 105; чл. 106, ал. 2), касае се определи по-висок или двоен размер, предвиден за административното наказание „глоба“.</p>		
--	--	--	--

ЕВГЕНИ ГОГУШЕВ

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР

Съгл. Заповед № РД01-836/ 10.10.2018 г.